

Elokuu

Kynttilänliekki lepattaa! Elokuun tumma ilta peittää tienoon ja kuusenlatvat piirtyvät taivasta vasten terävinä ja hieman synkkinä. Kesäisten öitten valkeus on aikoja sitten poissa, on elokuu . . . Ja hieman synkältä tuntuu, niin luonnon kuin muutenkin syksyn tulon takia. Ja synkkyuden tunnelmaa lisäävää näin yön pimeydessä metsän takaa lahdelta kantautuvat kumahuukset ja jymähdykset. Vesilintujen metsästyskausi on alkanut ja saaliinhimoinen pyssymies vaanii rannikolla sorsaemoa ja sen räpistelevää poikuetta.

Asken koko parvi vielä huolettomana puikkelehti matalan lahden tyvenessä vedessä, sukelteli ja kukelteli ja kuvasteli kasuavaa sulkapukuaan veden kirkaassa kalvossa ja maailma oli niin suuri ja meri ja taivas niin ääretön ja elämä niin rauha . . . taas kumahti . . . Rauha on poissa ja poissa on myös aurinko ja mereltä käy kylmä viima. Sorsaemo on hädisään aamusta iltaan ja erikoisesti illasta aamuun. Se opettaa ja varoittaa, mutta turhaan: kun ilta tulee, kun pimeys voittaa, silloin pamahtaa, kerran, kaksi . . .

En mahda mitään sille, että ajatukseni linnustuksesta — huvitteluna — on vuosien mittaan muodostunut tämänkaltaiseksi. Kesä kesän jälkeen olen nähnyt pariskuntien ilmestyvän rantamilleni, nähnyt ne soutelemassa tyveninä iltoina, nähnyt poikueitten ilmestyvän vanaveen ja — kuullut nuo synkät jysähdykset tuolta samaiselta lahdelta tällaisina elokuun iltoina ja öinä. Oli aika, jolloin metsästys oli elinkeino ja on miehiä, joille se sitä on vieläkin, mutta kun saaliinhimon tyydyttäminen on tullut huviksi, yksinomaan huviksi, niin etoo se mieltäni. Silmä on jotain liian raakaa.

Tämä elokuu, luonnossa, tuli muutenkin hyvin äkkiä. Vielä lauantaina oli lämmintä ja leppoisaa, mutta sunnuntaina, ainakin iltapuoleen, oli tuntu jo toinen. Päivällä tarkeni vielä nähtisi ottaa ainakin ilmakylpyjä, aurinko pyrkii jo silloin piilosisille, mutta illalla, kun matka kävi kaupungin rannasta merelle, tuuli jo tuimasti ja koleasti. Ja nyt viima on jo kääntynyt ajoittain melkein pohjoisen puoleen ja samalla kun lämpömittari on alentunut, on ilma, sen näkövaikutuskin, muuttunut syksyisen kuulakkaaksi. Päivänsäteissä on jotain kullan kimmellyksestä, mutta myös sen kylmyydestä!

Oli muuten hauska matkata Oulun sisäsatamasta vanhoja reittejä Kempeleenlahdelle sunnuntaisena iltana,

kun viikonvaihteenviettäjät juuri olivat palailemassa mereltä ja saarista kotia. Pikivirrassa jo tuli vastaan moottoriveneitä, jotka selvästi palailivat sunnuntaivisiteiltä hyvien paapureitten luota — asterikimppu rouvan kädessä kertoi terveisiä! Elbasta vähän alaspäin tuli venettä vastaan jo yhtenä vilinänä, oli kuttereita ja prutkuttajia, niin että pelkäsin oman aluksemme jo joutuvan syrjään väylältään ja matalikolle, purjealusta kun aina on väistettävä. Valkopurjeet pullollaan, suomenliput liehuen "Sotkat" ja muut vesien viilletelijät ohjasivat kohti tyventä sisäsatamaa. Ja kauempana näkyi yhä uusia purjeita, toistakymmentä yhdellä silmäyksellä, hyvästikin, vilkkui aina Purjehdusseuran paviljongin takaa, Kempeleenlahdelta ja Varjakan rediltä. Niitä pujahtelikin sitten yötätuuleen viiletellen vastaan pitkin matkaa, kesäisiä valkeita purjeita syksyn viileässä tuulessa . . .

Mutta iloitaan me vaan siitä, että poutaa riitti niinkin pitkään ja pitkäänhän sitä keskikesäistä tunnelmaa elokuussa riittikin. Siitä lie nemme yksimielisiä. Koetetaanpas kerrankin olla tyytyväisiä, vaikka tuuleskeleekin taas. Ilonsa ne on ja kauneutensa elokuunkin illoilla. Puuttuu vain se kuu . . .

Tarkoitukseni oli oikeastaan päättää juttu tähän, se olisi mielestäni hyvin sopinut, mutta tuli mieleeni, levittäytyi toisin sanoen silmäini eteen, muudan ja vaikuttavin näistä elokuun kauneuksista. Tuolta vastarannalta vilkuttaa tänne kaupunki lukemattomine valoineen, jotka hohtelevana helmivyönä levittäytyvät Oritkarin rannikon takaa aina Hietaasaaren taustalle, jatkuvat siitä yksinäisinä vilkkuina "Toppilan yli ja syttyvät uudeksi helmivyöksi Pate-niemessä. Oulu on mereltä katsoen laaja ja kaunis myös. Käykää katsomassa sitä täältä ulkoa! Kirkon torni kohoaa taustalla yli muitten valojen, mutta etualalla välkehtii Oulu-yhtiön rakennusryhmä kauniina ja vanhaa tuttua kuvaa täydentävänä. Siihen on yövalaistuksessa jo paljon paremmin tottunut kuin päivisin, jolloin se luonnottoman kookkaana peittää taakseen melkein koko kaupunkikuvan. Ja nyt yöllä kohoaa sen lentomajakkana palveleva piippu punaisine valoineen juhllallisena ja satumaisena korkealle kohti yötummaa taivasta, missä elokuun tähdet tuikkivat.

Rannoilla tässä käy vain hiljainen vedenvirinä, mutta mereltä kuuluu yhtämittainen kohina, kun länsituuli siellä ajelee avoveden aaltoja sisävesille!

Sopisi se vain kuu tähänkin mai-semaan!